

De Damcon-plantmachine met 3,2 meter diameter

Europese primeur: verplanting door Damcon-plantmachine met 3,2 meter diameter

Niet kappen maar verplanten moet het nieuwe normaal worden

In december vond in Harderwijk de wereldprimeur plaats van de nieuwe Damcon-plantmachine, die eerder die week was uitgeleverd aan Van der Jagt Cultuurtechniek bv. De nieuwe machine is uitgerust met plantscheppen met een diameter van 3,2 meter en is daarmee wereldwijd de grootste in zijn soort. Hiermee kunnen bomen met een diameter tot 60 centimeter opgelepeld worden.

Auteur: Hein van Iersel

Pieter van der Jagt is trots op zijn nieuwste aanwinst. De directeur van het Noord-Hollandse bedrijf kocht al eerder plantschoppen van Damcon, maar nog nooit één met een diameter groter dan drie meter. 'Wij verplanten bomen in heel West-Europa en zien dit als een interessante groeiemarkt. Daarom hebben we Damcon gevraagd om samen met ons deze machine te ontwikkelen.' Technisch gezien is de machine grotendeels hetzelfde als de kleinere plantschoppen. Eén opmerkelijk verschil zijn de twee zwenkwielen die aan de plantschop zijn bevestigd. De gedachte daarachter is dat deze wielen een groot deel van het gewicht van de kluit en de boom opvangen op het moment dat de boom in de kraan hangt. Afhankelijk van de grondsoort en de omvang van de boom gaat het dan al gauw om een gewicht van tussen de 12 en 15 ton. Je hebt dan een halve bal met een doorsnee van 3,20 meter en een hoogte van 1,55 meter. Van der Jagt: 'In de praktijk gaat het om bomen met een diameter tot 60 centimeter.

Die stamdiameter is enigszins soortafhankelijk. Lindes, platanen en wilgen, bijvoorbeeld, laten zich goed verplaatsen; eiken, beuken en apenbomen zijn wat kritischer.'

Substantieel verschil

Damcon-medewerker Anne Koster: 'Onze grootste machine tot nu toe had een diameter van 3 meter. Je zou kunnen zeggen: dat scheelt maar 20 centimeter, maar voor het gewicht en de krachten die vrijkomen is dat echt een substantieel verschil.'

Als ik zie hoe hard de nieuwe plantschop van Van der Jagt moet werken aan een *Alnus x spaethii*, kan ik dat alleen maar beamen. De el, die volgens medewerkers van hoofdaannemer Loohorst twaalf jaar eerder is geplant, heeft een stamdiameter van minimaal 45 centimeter, maar blijkt ook ondergronds een meer dan robuust wortelstelsel te hebben ontwikkeld met wortels die minstens 15 centimeter in

Anne Koster (Damcon) en Pieter van der Jagt (r)

doorsnee zijn. Alles aan de machine is elektrisch gestuurd en kan in principe vanuit de cabine van de kraan van Van der Jagt worden bediend. De hydrauliek van de plantschop moet nog even worden aangepast om de wortels te kunnen doorsnijden.

Grootste van Europa

Op de website van Damcon vertelt Van der Jagt: 'Mijn droom is uitgekomen. Ik heb de grootste boomverplanter van Europa. De mannen van Damcon hebben een prachtige machine gebouwd. Een reus! Dit in combinatie met de aangepaste kraan, de Hitachi 220-7 met Stage V-motor op HVO 100. We kunnen hiermee bomen verplanten met een diameter tot 60 centimeter. We kunnen bijna jaarrond bomen verplanten. Dit wordt steeds meer gedaan. Opdrachtgevers moeten dan wel rekening houden met extra watergeven. Mensen moeten wennen aan het idee, omdat hen altijd is geleerd dat het alleen in de rustperiode kan. Je moet het zien als containergoed bij een kweker. Die kun je ook het hele jaar verplan-

ten. We hebben daarnaast ook geïnvesteerd in een shovel met plantschoppen van twee meter. Deze wordt momenteel aangepast voor het verplanten, daar kan de twee meter verplantschop straks ook aan. Naast de kraan en de shovel hebben we ook nog een rupskraan. Daarmee kunnen we kluiten van 2 tot 2,5 meter verplanten. Deze zetten we in als we bang zijn voor structuurbederf.'

Wendbaar

Van der Jagt: 'Mensen onderschatten weleens hoe complex het verplanten van grote bomen in de openbare ruimte is. De stad hangt en staat vol met obstakels waar wij met onze te verplanten bomen langs moeten: tunnels, reclamezuilen, stoplichten, bruggen, lantarens, andere bomen, verkeersborden en ga maar door. Dat is een belangrijk argument om de mobiele kraan in te zetten in plaats van een shovel of vrachtwagen. Wij kunnen de boom horizontaal, verticaal of in iedere gewenste tussenpositie vervoeren. Doordat de kraan kan zwenken kunnen we veel beter langs alle

Damcon-boomverplantmachines

De Damcon-verplanters zijn allemaal uitgerust met twee halfronde schalen, ook wel 'ijscoscheppen' genoemd, die de kluit van de boom omsluiten, waardoor de boom met kluit en al kan worden verplaatst. Damcon biedt modellen aan voor kluitdiameters variërend van 1,5 tot 3,20 meter. De plantschoppen kunnen worden bevestigd aan kranen of wielladers, afhankelijk van de vereisten van het project. Anne Koster daarover: 'Het voordeel van werken met een kraan is dat het gewicht van de boom en van de kraan altijd in elkaars verlengde liggen. Als je met een knikshovel werkt, ben je weliswaar wendbaarder, maar heb je dat voordeel niet.'

obstakels, de bomen veel gemakkelijker bereiken en terug plaatsen wat dan ook veel handiger is. Daarnaast kunnen we ook de diepte of de hoogte in en bomen wegzetten in boom-bunkers. Voor de lastigste plaatsen proberen we altijd een oplossing te bieden. We hebben bijvoorbeeld zelf een steekbak zelf gemaakt om bomen tegen obstakels aan weg te kunnen pakken.

Kosten

Van der Jagt: 'Bomen verplanten wordt altijd als duur bestempeld, maar hoeft dat niet te zijn. Mijn stelling is dat wij vaak kostenneutraal verplanten ten opzichte van kappen, stobben verwijderen en nieuwe bomen planten. Er zijn natuurlijk wel dingen waar je rekening mee moet houden. Namelijk minimaal vijf bomen in een opdracht en de rij-afstand beperkt te houden. We praten terecht altijd over de ecologische waarde van bomen, maar een boom heeft ook een economische waarde en ook vanuit dat standpunt is verplanten vaak slimmer. Het vraagt wel iets meer aandacht aan de voorkant van de werkzaamheden, maar dat valt alles mee.'

'Wij verplanten bomen in heel West-Europa en zien dit als een interessante groeimarkt'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!